

Want als er een *trans* is, een *andere* zijde (fysieke gender), dan moet er ook een *cis* zijn, een *deze* zijde. Door te bewijzen dat seks/gender een cultureel gedetermineerd fenomeen is, afgeleverd door psychosociale mechanismen, toont transseksualiteit aan dat fysieke gender en emotionele genderidentiteit niet langer (zogezegd) natuurlijk en zonder twijfel samengaan bij *cissexuelen*, die tot nu toe als de enige gezonde, normale mensen werden beschouwd. Maar daarmee raken we aan het hart van de cultuur.

De combinatie van rationalisering, dispersie, de-regulering, commercialisering en de dwang om te diversifiëren hebben een nieuwe vorm van seksualiteit gecreëerd. Het resultaat van de neoseksuele revolutie, dat het meest conform is aan de sociale objectieven zou (in referentie aan de post-Fordiaanse strategieën van *lean management* en *lean production*) *lean sexuality* genoemd kunnen worden. Aangezien zelfdiscipline en zelfoptimalisering – in de zin van een relatie met het zelf, met of zonder partner – fundamentele aspecten zijn van deze vorm van seksualiteit, zouden we er ook aan kunnen refereren (alluderend op de heersende tendens van egocentrisme) als *self-sex*, een woord dat doet denken aan termen als zelfbediening, zelfcontrole of zelfhulp. Sinds twee decennia heeft deze vorm van seksualiteit, die het product is van twee eeuwen precultuur, blijkbaar aan een steeds hoger tempo de ingebeelde, revolutionaire Eros van het Fordiaanse tijdperk, en dus ook de tweede seksuele revolutie, als model vervangen. De neoseksuele zelforganiserende praktijken die nu zo vanzelfsprekend zijn, zijn in perfecte overeenstemming met de concepten van zelfseks en zelfliefde. En even passend is de discursieve poeha rond de potentiepijl Viagra, die de langverwachte scheiding tussen angst en seksualiteit belooft en het mogelijk maakt om in alle rust zelfgecontroleerde *designer*- of technoseks te hebben. De resultaten van de meest recente empirische studies lijken me nochtans nog opzienbender. Volgens deze bevindingen coëxisteren zelfbevrediging en heteroseksuele activiteiten openlijk en vreedig in vele stabiele relaties van jonge koppels. Opvallend vooral is het feit dat zelfbevrediging in seksuele relaties die beschreven worden als ‘bevredigend’, een vorm van seksualiteit op zich is geworden. Alles wijst erop dat de tijdloze praktijk van masturbatie zichzelf aan het ontdoen is van zijn imago als verlossende noodmaatregel en surrogaat voor seks, en het een evenwaardige positie inneemt naast het goeie oude geslachtsverkeer. (...)

VERTAALD EN BEWERKT DOOR SALLY DE KUNST

BIBLIOGRAFIE

- 1 BAUMAN, Z., *Life in fragments. Essays in postmodern morality*, Oxford, Blackwell, 1995.
- 2 BUTLER, J., *Bodies that matter. On the discursive limits of 'sex'*, New York, Routledge, 1993.
- 3 BUTLER, J., *Excitable speech. A politics of the performative*, New York, Routledge, 1997.
- 4 DARNTON, R., *Sex for thought*, New York, Review of Books, 1994.
- 5 FREUD, S., *Drei Abhandlungen zur Sexualtheorie*. [Three essays on the theory of sexuality], Leipzig and Wien, Deuticke, 1905.
- 6 HEGEL, GWF, *Daß die Magistrate von den Bürgern gewählt werden müssen* [Local government officials must be elected by the citizens], Works in 20 vols, vol. 1. Frankfurt/Main, Suhrkamp, 1971 (1798).
- 7 HEGEL, GWF, *Phänomenologie des Geistes* [The phenomenology of mind], Works in 20 vols, vol. 3. Frankfurt/Main, Suhrkamp, 1970 (1807).
- 8 HORKHEIMER, M., *Egoismus und Freiheitsbewegung. Zur Anthropologie des bürgerlichen Zeitalters* [Egoism and freedom movement. On anthropology of the bourgeois epoch], *Z Soz Forsch*, 1936, 5:161-234.
- 9 HUNT, L. (ed.), *The invention of pornography. Obscenity and the origins of modernity, 1500-1800*, New York, Zone Books, 1993.
- 10 IRIGARAY, L., *Éthique de la différence sexuelle*, Paris, Minuit, 1984.
- 11 KAAAN, H., *Psychopathia sexualis*, Leipzig, Voss, 1844.
- 12 KANT, I., *Beantwortung der Frage: Was ist Aufklärung?* [Answer to the question: 'What is enlightenment?'], Works in 6 vols, vol. VI, Darmstadt, Wissenschaftliche Buchgesellschaft, 1964 1784, p. 53-61.
- 13 KINSEY, A.C., Pomeroy W.B., Martin C.E., Gebhard P.H., *Sexual behavior in the human female*, Philadelphia and London, Saunders, 1953.
- 14 LAUMANN, E.O., Gagnon J.H., Michael R.T., Michaels S., *The social organization of sexuality. Sexual practices in the United States*, Chicago-London, University of Chicago Press, 1994.
- 15 REICH, W., *Die Sexualität im Kulturkampf* [Sexuality on the Battlefield of Culture], Kopenhagen, Sexpol, 1936.
- 16 SIGUSCH, V., *Die Transsexuellen und unser nosomorpher Blick* [Transsexuals and our Nosomorphic View], *Z Sexualforschung*, 1991;4:225-256, 309-43.
- 17 SIGUSCH, V., *Die Zerstreuung des Eros. Über die 'neosexuelle Revolution'* [The dispersion of Eros. On the 'Neosexual revolution'], *Der Spiegel*, 1996;50(23):126-30.
- 18 SIGUSCH, V., *Kultureller Wandel der Sexualität* [The Cultural Transformation of Sexuality], in: *Sexuelle Störungen und ihre Behandlung* [Sexual Disorders and their Treatment], 3rd ed. Stuttgart, New York, Thieme, 2001, p. 16-52.
- 19 SIGUSCH, V., *Lean sexuality. Sexuality Culture*, 2001;5:23-56. [Reprint: *Sexualforschung* 2002;15:120-41]
- 20 SIGUSCH, V., *Metamorphosen von Leben und Tod. Ausblick auf eine Theorie der Hylomatia* [Metamorphoses of Life and Death. Prospects for a Theory of Hylomatia], *Psyche*, 1997;51:835-74.
- 21 SIGUSCH, V., *The Neosexual Revolution. Arch Sex Behav.*, 1998;27:331-59.
- 22 SIGUSCH, V., *Transsexueller Wunsch und zisexuelle Abwehr* [Transsexual desire and cissexual defense], *Psyche*, 1995;49:811-37.
- 23 SONTAG, S., *Die pornographische Phantasie* [The pornographic imagination], in: *Kunst und Antikunst, 24 literarische Analysen*, Frankfurt/M., Fischer Taschenbuch Verlag, 1982.
- 24 ULRICH, K.H., *Memnon*, Schleich, Hübscher, 1868.
- 25 VON KRAFFT-EBING, R., *Psychopathia sexualis*, Stuttgart, Enke, 1886.
- 26 VON RAMDOHR, F.W.B., *Venus Urania, 3 parts*, Leipzig, Göschen, 1798.

Het volledige essay 'On cultural transformations of sexuality and gender in recent decades' is terug te vinden op:
<http://www.egms.de/en/gms/2004-2/gms000017.shtml>